

5.10.2018

Uttalande av republikens president med anledning av RSv 77/2018 rd (RP 198/2017 rd):

Riksdagens svar gäller en ändring av 10 § i Finlands grundlag som riksdagen har godkänt att görs i brådskanie ordning. Ett sådant förslag av riksdagen har inte lagts fram så länge den nuvarande grundlagen varit i kraft.

Riksdagens svar innehåller ett motstridigt problem. Riksdagens vilja i frågan är obestridlig, men det förfarande som iakttagits i riksdagen kan ifrågasättas om man tolkar grundlagen bokstavligt.

Jag koncentrerar mig här enbart på riksdagens plenum den 3 oktober 2018, eftersom riksdagens andra behandling hade avslutats före det, och det enda förslaget där var att grundlagsändringen ska förklaras brådskanie. I övrigt hade förslaget alltså godkänts till sitt innehåll (första behandlingen) och i sin helhet (andra behandlingen).

Vid plenum den 3 oktober 2018 lade riksdagens talman fram ett omröstningsförslag som avslutades med orden: *"--- Antas förslaget att förklara lagförslaget brådskanie anses lagförslaget samtidigt ha blivit godkänt."* Riksdagen godkände omröstningsförslaget.

Ordningen enligt formuleringen i grundlagen är dock att man först röstar om att förklara förslaget brådskanie och därefter om själva förslaget. I detta fall då det inte hade gjorts några ändringsförslag, borde grundlagsändringen särskilt ha konstaterats vara godkänd. En felaktig bild spreds också i offentligheten: omröstningen om förslagets brådskanie natur tolkades som en omröstning om lagens innehåll.

Riksdagens enhälliga vilja att ändra grundlagen är obestridlig. Riksdagen har också enhälligt godkänt förfarandet genom vilket ändringen godkändes i riksdagen. Således har riksdagen själv disponerat ändringen i fråga om såväl innehållet som förfarandet.

Därför stadfäster jag riksdagens svar. Jag uppmärksammar dock riksdagen på att förfarandet enligt grundlagen ska följas bokstavligt.